

Construirea unei teologii biblice

Îndrumar de studiu

LECTȚIA
DOI

SINTEZA SINCRONICĂ A
VECHIULUI TESTAMENT

THIRD MILLENNIUM
MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Îndrumar de studiu

Cuprins

Schemă.....	Error! Bookmark not defined.
Notițe.....	Error! Bookmark not defined.
Întrebări recapitulative.....	Error! Bookmark not defined.3
Întrebări aplicative.....	Error! Bookmark not defined.7

Modul de utilizare al acestei lecții și a îndrumarului de studiu

- **Înainte de urmărirea lecției filmate**
  - **Pregătire** — Terminați toate lecturile recomandate.
  - **Programați-vă pauze** — Analizați schema și codurile de timp pentru a stabili unde să începeți și unde să terminați o anumită porțiune a lecției. Lecțiile IIM au foarte multe informații, așa că s-ar putea să doriți să vă programați niște pauze. Acestea ar trebui programate la titlurile importante din schemă.
- **Când urmăriți lecția filmată**
  - **Notițe** — Folosiți secțiunea Notițe pentru a urmări lecția și a lua notițe suplimentare. Mare parte a ideilor principale sunt deja rezumate în notițe, dar asigurați-vă că adăugați la ele propriile notițe. Ar trebui să adăugați și informații detaliate care să vă ajute să vă amintiți, să descrieți și să susțineți ideile principale.
  - **Opriti/rulați din nou porțiuni din lecție** — S-ar putea să vă fie de folos să opriți sau să rulați din nou filmul în anumite puncte pentru a lua notițe suplimentare, a recapitula concepte dificile sau a discuta puncte de interes.
- **După urmărirea lecției filmate**
  - **Întrebări recapitulative** - Întrebări legate de conceptele de bază ale lecției. Răspundeți la întrebările recapitulative în spațiul corespunzător. La întrebările recapitulative ar trebui să se răspundă individual, nu în grup.
  - **Întrebări aplicative** - Întrebări care fac legătura între conținutul lecției și viața, teologia și slujirea creștină. Întrebările aplicative sunt indicate pentru teme scrise sau ca subiecte pentru discuții în grup. Pentru teme scrise, se recomandă ca răspunsurile să nu depășească o pagină

Schemă

- I. Introducere (0:22)
- II. Orientare (3:40)
  - A. Sincronic (4:08)
  - B. Sinteza (8:23)
    - 1. Negarea (9:55)
    - 2. Confirmare (11:23)
  - C. Exemplu (13:24)
- III. Informații istorice (17:23)
  - A. Poezia (19:35)
    - 1. Două lumi (20:27)
    - 2. Obținerea informației (23:31)
  - B. Narațiuni (28:52)
    - 1. Două lumi (30:08)
    - 2. Obținerea informației (32:36)
- IV. Structuri sintetice (45:43)
  - A. Varietatea surselor (47:12)
    - 1. Revelația biblică (47:43)
    - 2. Surse extra-biblice (55:48)
  - B. Diversitatea nivelelor (62:32)
    - 1. Structuri de complexitate scăzută (63:29)
    - 2. Structuri de complexitate medie (71:49)
    - 3. Structuri de complexitate ridicată (76:57)
- V. Concluzie (84:51)

Notițe

I. Introducere

Dacă descompune istoria biblică în pași separați pentru a pune totul laolaltă, sarcina este mult mai ușor de realizat.

Teologii biblici analizează ce a descoperit Dumnezeu poporului Lui, pas cu pas, în diverse momente ale istoriei Vechiului Testament.

Recapitulare:

- Analiză literară (portret literar)
- Analiză tematică (oglină)
- Analiză istorică (fereastră către evenimentele istorice - focalizare pe teologia biblică)

Teologie biblică: reflecție teologică ce decurge din analiza istorică a lucrărilor lui Dumnezeu relatate în Scriptură.

II. Orientare

A. Sincronic

Definiție: evenimente care se petrec împreună în timp sau în același timp.

În analiza sincronă, teologii biblici își focalizează atenția asupra anumitor perioade de timp din Vechiul Testament

- Momente scurte

- Perioade lungi

Abordările sincronice se concentrează asupra perspectivelor teologice împământenite la finalul perioadei avute în vedere.

B. Sinteza

Definiție: combinarea diferitelor componente, pentru a obține un întreg

Sinteza sincronică descrie modalitățile în care diversele componente ale unei anumite perioade din istorie se potrivesc într-o structură logică și coerentă.

1. Negarea

Mulți cercetători critici fac distincție între teologia biblică și cea sistematică, scoțând în evidență rolul logicii în fiecare dintre ele.

Teologii critici cred că logica a reprezentat principala caracteristică a „gândirii grecești”, dar era relativ străină „gândirii evreiești”.

2. Confirmarea

Studiile au respins în mare parte teoria diferențelor dintre gândirea greacă și cea evreiască.

Vechiul Testament demonstrează o deosebită preocupare pentru gândirea logică și rațională.

Teologia Vechiului Testament nu folosește standardele tradițiilor filozofice vestice:

- Puțini termeni tehnici
- O mare varietate de stiluri literare
- Accente diferite
- Lipsa unui sistem atot-cuprinzător

Chiar și așa, revelația lui Dumnezeu în Scriptură nu este:

- Întâmplătoare
- Incoerentă
- Contradictorie

C. Exemplu

Romani 5:12-14

Pavel tratează vremea de la căderea lui Adam la darea Legii ca o singură unitate sincronică.

- Principala preocupare a lui Pavel este aceea de a demonstra faptul că efectele cuprinzătoare ale păcatului anunță efectele cuprinzătoare ale jertfei lui Hristos.

- Pavel sintetizează câteva trăsături teologice ale perioadei dintre Adam și Moise:
  - Face aluzie la Geneza 3:14-19

  - O perioadă de timp înainte de darea Legii

Pavel sincronizează:

- Perioada dintre cădere și darea Legii
- Perioada de la Hristos până în prezent

Pavel face sinteza fiecărei perioade asociind caracteristici diferite, într-o manieră logică.

III. Informații istorice

Pentru ca teologii biblici să poată sintetiza teologia unei perioade din Vechiul Testament, trebuie să adune informații despre evenimentele istorice.

Teologii biblici trebuie să găsească modalități în care să aduce informații istorice din fiecare tip de literatură biblică.

A. Poezia

- Psalmii
- Literatura de înțelepciune
- Marea majoritate a profeției Vechiului Testament
- Mici porțiuni din alte cărți

1. Două lumi**a) Lumea aceea: lumea despre care scriu**

Poezia deschide adesea o fereastră către:

- Trecut - Exodul 15

- Present - Psalmul 1

- Viitor - Isaia 40

b) Lumea lor: lumea cititorilor lor

Autorii Vechiului Testament și-au conceput textele pentru a produce anumite efecte în rândul destinatarilor lor originali.

- Exodul 15
- Psalmul 1
- Isaia 40

2. Obținerea informației (32:36)

Poeții Vechiului Testament au fost inspirați de Dumnezeu, care spune numai adevărul.

Pentru a înțelege intențiile poezilor, trebuie să înțelegem convențiile literare ale poeziei Vechiului Testament:

- Vocabular și sintaxă
- Figuri de vorbire
- Elemente imaginare
- Expresii ale trăirilor

Exemplu: Exodul 15:6-7

Când recunoaștem caracteristicile poetice ale Scripturii, putem discerne informația istorică cu relativă ușurință.

B. Narațiunea

Relatări autentice despre oameni, locuri și evenimente reale, care descoperă multe detalii istorice:

- Cuvinte și discursuri
- Personaje
- Locuri
- Conexiuni

1. Două lumi

a) **Două lumi:** subiectul textului lor

b) **Lumea lor:** lumea în care trăiau destinatarii lor

Narațiunile Vechiului Testament sunt:

- Doxologice - îi conduc pe cititori către lauda și adorarea Domnului
- Teologie - explică adevăruri despre Dumnezeu
- Politice - se focalizează asupra evenimentelor naționale curente
- Apologetice - se împotrivesc învățăturilor false
- Morale - explică modul în care trebuie să trăiască poporul lui Dumnezeu
- Motivaționale - încurajează tot felul de răspunsuri de credință
- Didactice - menite să- învețe pe cititori despre viața lor

2. Obținerea informației

Creștinii evanghelici moderni fac adesea greșeala de a aștepta ca narațiunile Vechiului Testament să se asemene cu scrierile jurnalistice moderne.

Standarde istorice moderne:

- Comprehensiv
- Precis
- Obiectiv

Autorii narațiunilor Vechiului Testament scriu în moduri determinate în general de obiectivul didactic:

a) Comprehensiv

Narațiunile vechi-testamentare erau doar atât de cuprinzătoare pe cât era necesar pentru atingerea scopului didactic al autorului.

Exemplu: 2 Cronici 1-9 (viața lui Solomon)

b) Precis

Autorii Vechiului Testament sunt atât de exacti pe cât le cere scopul lor didactic.

Exemplu: Geneza 1:7 (atmosfera pământului)

Exemplu: 1 Împărați 9:5, 2 Cronici 7:18 (cuvintele și gândurile lui Dumnezeu)

Interpretarea responsabilă decantează ceea ce spune Dumnezeu pe anumite nivele de precizie, potrivite relatărilor biblice.

c) Obiectiv

Obiectivitatea e o chestiune de relativă.

Exemplu: Geneza 13:13 (relatarea lui Moise despre Sodoma)

IV. Structuri sintetice

Revelația vechi-testamentară a lui Dumnezeu formează structuri teologice sintetice, logice și coerente.

A. Varietatea surselor

1. Revelația biblică

Scripturile sunt preocuparea noastră principală când trebuie să deosebim structurile teologice în orice perioada din istoria Vechiului Testament.

a) Pasaje concomitente

Pasaje care descriu aceeași perioadă de timp.

b) Pasaje anterioare

Pasaje care se focalizează asupra unor perioade mai vechi ale istoriei Vechiului Testament

Exemplu: Geneza 12:1-3 se bazează pe Geneza 1:28.

c) Pasaje ulterioare

Texte care tratează perioade ulterioare ale istoriei.

Exemplu: Geneza 12:3 poate fi înțeles prin intermediul unei revelații biblice ulterioare, precum Psalmul 72:17.

2. Surse extra-biblice

Autorii Vechiului Testament și-au scris textele într-un context de credințe și structuri teologice comune.

a) Revelația generală

Revelația lui Dumnezeu în toate lucrurile:

- Psalmul 19
- Romani 1:18-21

Dumnezeu Și-a descoperit natura, cerințele morale și consecințele păcatului către toți oamenii, în creație

Autorii Vechiului Testament n-au simțit nevoia de a explica anumite lucruri, deoarece structurile lor teologice erau deja la locul lor.

b) Revelația specială

Dumnezeu a comunicat revelații speciale anumitor oameni, prin visuri, viziuni, vorbire directă și altele asemănătoare.

Exemplu: Geneza 7:2 (Noe)

B. Diversitatea nivelelor**1. Structuri de complexitate scăzută****a) Intersecții logice**

- Lucrări și cuvinte

- Lucrări și lucrări

- Cuvinte și cuvinte

b) Exemplu

Geneza 2:15-22 (crearea Evei)

- Lucrări și cuvinte

- Lucrări și lucrări

- Cuvinte și cuvinte

2. Structuri de complexitate medie

a) Legămintele divine

Legămintele Vechiului Testament ne ajută să înțelegem coerența anumitor revelații divine particulare

Toate legămintele Vechiului Testament demonstrează un mod logic de înțelegere a trei elemente:

- Bunăvoința divină
- Loialitatea umană
- Consecințele: binecuvântările și blestemele

Structurile legămintelor formează un model care să ne ajute să vedem organizarea de substrat a tuturor lucrărilor și cuvintelor revelate de Dumnezeu.

b) Exemplu

Crearea Evei, în Geneza 2

- Bunăvoința divină (Geneza 2:8, 18)
- Loialitatea umană (Geneza 2: 19-20)
- Consecințele: binecuvântările și blestemele (Geneza 2: 21-22)

3. Structuri de complexitate ridicată

Cadre sau structuri teologice care:

- încorporează multe structuri de nivel simplu și mediu de complexitate
- combină structuri cu alte idei

a) Împărăția lui Dumnezeu

Planul de ansamblu al lui Dumnezeu pentru creația Lui

Dumnezeu a rânduit ființa umană să pregătească pământul pentru glorioasa Lui Împărăție.

După cădere, ființa umană a avut nevoie de răscumpărare și de putere de la Dumnezeu.

Planul lui Dumnezeu s-a împlinit în mod desăvârșit în Isus, care:

- a devenit om
- a trăit o viață de sfințenie perfectă
- a plătit pentru păcatele poporului lui Dumnezeu
- a înviat din morți
- S-a înălțat la ceruri
- domnește acum peste toate
- va reveni în glorie
- va eradica rău și va face un cer nou și un pământ nou

Înainte de împlinirea tuturor lucrurilor, Dumnezeu Și-a chemat poporul să îplinească sarcina răspândirii împărăției.

Viziunea biblică a împărăției lui Dumnezeu pe pământ alcătuiește o structură teologică sintetică exhaustivă

b) Exemplu

Crearea Evei, în Geneza 2

- Umanitatea era chemată să fie instrumentul sfânt al lui Dumnezeu, prin care Împărăția Lui să se răspândească pe tot pământul.

- Crearea Evei a fost un pas important în transformarea întregului pământ în Împărăția lui Dumnezeu.

V. Concluzie

7. Discutați structurile teologice sintetice și varietatea surselor pe care le folosim pentru a le vedea în Vechiul Testament.

8. Discutați și ilustrați structurile simple, structurile de complexitate medie și structurile de complexitate ridicată.

Întrebări aplicative

1. Cum ne poate ajuta sinteza sincronică să înțelegem natura timpului istoriei răscumpărării pentru pasajele biblice?
2. Ce rol trebuie să joace logica în interpretarea Scripturii, în încercarea de aplicare a Bibliei în zilele noastre?
3. Această lecție face distincția dintre stilul teologic al Vechiului Testament și standardele tradițiilor filozofice occidentale. Cum influențează aceste diferențe modul în care interpretați Scriptura?
4. În ce fel ne ajută diferența dintre „lumea aceea” și „lumea lor” să facem o sinteză sincronică a timpului în istoria răscumpărării?
5. Cum ne poate ajuta înțelegerea faptului că autorii biblici au fost doar atât de exact pe cât le-a solicitat scopul lor didactic să depășim provocările privitoare la autenticitatea Scripturii?
6. În ce măsură trebuie să căutăm să fim obiectivi în interpretarea istoriei biblice?
7. Care este importanța studierii revelației timpurii și târzii, în căutarea teologiei biblice?
8. Cum ne ajută revelația generală în demersul teologiei biblice?
9. Cum influențează cele trei elemente ale tuturor legămintelor modul în care trebuie să ascultăm de Scriptură astăzi?
10. Care este cel mai important lucru pe care l-ați învățat din această lecție?